

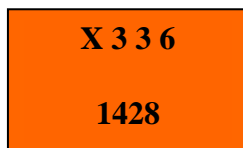
VESZÉLYESÁRU-SZÁLLÍTÁS

A szállítási balesetek egyik legkritikusabb eleme a szabadba került veszélyes (robbanó, gyúlékony, mérgező, maró, stb.) anyag fajtájának, veszélyességének, annak mennyiségi és területi kiterjedésének megállapítása.

A szállító járműveken (vasúti, közúti, vízi) előírás szerint jelölni kell ha veszélyes anyagokat szállítanak. Mivel az ilyen járművek balesete során az emberi élet és a környezet potenciális veszélybe kerül, ezért hasznos tudni, hogy mit jelentenek ezek a jelölések.

Alapvetően alkalmazott kétféle jelölés a veszélyt jelző tábla, és a veszélyességi bárca. A veszélyt jelző tábla 30x40 cm nagyságú narancssárga alapszínű, fekete szegéllyel. A tábla lehet „üres”, számnélküli, és vízszintes fekete vonallal osztott, számokkal és betűvel ellátott.

Felső számsor a veszélyt jelző szám, melynek első számjegye a főveszélyt, a második és a harmadik szám a további veszélyeket jelzi. Az alsó mezőben a szállított anyag négyjegyű azonosító száma található (UN szám), mely a szakemberek részére az anyag beazonosítását teszi lehetővé.

A lakosság, illetve az egyén számára elegendő, ha megismeri a felső mezőben lévő két (esetenként három) számot, amely megmutatja, hogy milyen veszéllyel néz szembe.

A veszélyt jelző számok jelentése

2. nyomás vagy vegyi reakció révén gáz kiszabadulása,
3. folyékony anyagok gyúlékonysága vagy önmelegedő folyékony anyag,
4. szilárd anyagok gyúlékonysága vagy önmelegedő szilárd anyag gyújtó (égést tápláló) hatás,
5. gyújtó (égést tápláló) hatás,
6. mérgezőképesség vagy fertőzésveszély,
7. radioaktivitás,
8. maró hatás,
9. spontán heves reakció veszélye.

Valamely számjegy megkettőzése általában a veszély fokozott mértékére utal. Ha a veszélyt jelölő szám előtt „X” betű áll, annak jelentése, hogy az anyag a vízzel veszélyesen reagál, tehát az így jelölt veszélyes anyag tüzét vízzel oltani szigorúan TILOS.

Veszélyességi bárcák

A veszélyes árukat szállító járműveket bárcatáblával is ellátják, melyek a jelölt veszélytől függő színű és szimbólummal ellátott, csúcsára állított négyzet alakú táblák.

Gyakran előforduló bárcák

- A piros szín, benne láng szimbólum jelentése; tűzveszélyes anyag
- A fehér szín, benne halálfej szimbólum jelentése; mérgező anyag
- A kék szín, benne láng szimbólum jelentése; vízzel érintkezve gyúlékony gázokat fejlesztő anyag.
- A zöld szín, benne gázipalack szimbólum jelentése; nem gyúlékony, nem mérgező gáz

A bárcák alsó sarkában feltüntetett veszélyt jelző számok a fenti információkat még pontosabbá teszik.

Teendők veszélyes árut szállító jármű baleseténél

- Próbálja megőrizni nyugalmát, cselekedjen megfontoltan.
- Mérje fel a veszélyeket, saját testi épségét ne veszélyeztesse.
- Gondoskodni kell a helyszín lezárásáról a további balesetek elkerülése érdekében
- Haladéktalanul jelezze az eseményt az ingyenesen hívható segélyhívó számok valamelyikén, (mentők 104 a tűzoltóság 105, a rendőrség 107, a katasztrófavédelem 112)

Az eset jelzésekor legyen higgadt, és válaszoljon a jelzést vevő személy kérdéseire.

Legfontosabb információk az eseményről, amennyiben tudja:

- A baleset helye (út száma, km-szelvény, GPS koordináták) település.
- Milyen esemény történt?
- Milyen járműveket érint?
- A járművön milyen veszélyt jelző táblákat, bárcákat látunk, azon milyen számok olvashatóak?
- Szabadba került-e a veszélyes anyag?
- Lakott terület van-e a közelben?

Van-e életveszély, milyen sérülések történtek:

- Az emberekben;
- A járműben;
- A környezetben, talajban.

Önmagunkról:

- Név, cím, telefonszám.

Ha pontosan bejelentjük az eseményt, akkor a mentésre, kárfelszámolásra hivatott szervek a megfelelő erővel, felszerelésekkel, már menet közben felkészülve tudnak a helyszínre érkezni. A veszélyes anyag jelenléte esetén a Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság is részt vesz az esemény felszámolásában a Katasztrófavédelmi Mobil Labor (KML) bevetésével.

A KML riasztása a Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság ügyeletén keresztül történik, amelynek többek között feladata:

- a mentésbe, kárelhárításba beavatkozók, a lakosság és az anyagi javak veszélyeztetettségének felmérése, változások figyelemmel kísérése,
- a veszélyeztetésről szóló adatok, információk gyűjtése és értékelése,
- javaslattétel az elsődleges beavatkozó erők számára,
- közreműködés a lakosság tájékoztatásában, gyors riasztásában, mentesítési feladatokban.